

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
Дата на разясненията от УО: 16.03.2026 г.			
34.	05.03.2026 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Във връзка с публикуваните Условия за кандидатстване по процедура BG16RFPR001-1.010 „Нови модели в производството от страна на МСП“, бихме искали да отправим предложение и искане за разяснение относно въведеното ограничение за максималния размер на безвъзмездната финансова помощ.</p> <p>Съгласно условията по процедурата е предвидено следното ограничение:</p> <p>Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ по индивидуалните проекти не следва да надвишава:</p> <p>за микро и малки предприятия – 100% от средногодишните нетни приходи от продажби за периода 2022–2024 г.;</p> <p>за средни предприятия – 60% от средногодишните нетни приходи от продажби;</p> <p>за големи предприятия – 30% от средногодишните нетни приходи от продажби.</p> <p>Средногодишните нетни приходи се изчисляват на база ред „Нетни приходи от продажби“ (код 15100) от Отчета за приходите и разходите за съответните три години.</p> <p>Процедурата има за цел да подпомогне внедряването на нови производствени модели и модерни технологии в предприятията и по този начин да повиши иновационния и технологичния им капацитет.</p> <p>1. Несъответствие с другите финансови ограничения в процедурата</p>	<p>От информацията, представена в запитването, не може еднозначно да се прецени дали то се отнася за Условията за кандидатстване по процедура BG16RFPR001-1.010 „Нови модели в производството от страна на МСП” или по процедура BG16RFPR001-6.001 „Укрепване на промишления капацитет в областта на отбранителните способности” по ПК ИП.</p> <p>От една страна, във въпроса е цитиран номерът и наименованието на първата от горепосочените две мерки по ПК ИП (BG16RFPR001-1.010), като е посочено, че процедурата, за която се отнася запитването цели <i>„да подпомогне внедряването на нови производствени модели и модерни технологии в предприятията”</i>, както и че: <i>„В повечето случаи внедряването на нов производствен модел изисква не само закупуване на основна машина, но и: съпътстващо оборудване; софтуер; производствена инфраструктура; системи за интеграция и автоматизация”</i>.</p> <p>От друга страна, цитираните изисквания, вкл. максимално допустимите размери на помощта за отделните категории предприятия, посочени във въпроса, са съгласно Условията за кандидатстване по процедура BG16RFPR001-6.001 „Укрепване на промишления капацитет в областта на отбранителните способности”.</p> <p>Въпреки липсата на достатъчно яснота относно това за коя от двете мерки се отнася запитването, Управляващият орган на ПК ИП уточнява, че всички изисквания във връзка с максимално допустимия размер на безвъзмездната финансова помощ, (както и всички останали условия) и по двете процедури, се прилагат еднакво по отношение на всички предприятия – допустими кандидати по съответната мярка. В този смисъл, изискванията във връзка с допустимия размер на помощта съгласно Условията за кандидатстване по отделните</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>В същото време в условията на процедурата е определен максимален размер на помощта при режим „регионална инвестиционна помощ“, както следва: Минимален размер на помощта: 51 129,19 евро (100 000 лв.) Максимален размер на помощта: Микро и малки предприятия: 511 291,88 евро (1 000 000 лв.) Средни предприятия: 1 533 875,64 евро (3 000 000 лв.) Големи предприятия: 3 579 043,17 евро (7 000 000 лв.) Тези стойности са определени съгласно режима на регионална инвестиционна помощ по чл. 13 и чл. 14 от Регламент (ЕС) № 651/2014. На практика обаче въведеното допълнително ограничение, обвързано с оборота, прави горепосочените максимални стойности практически недостижими за значителна част от микро и малките предприятия. Например: микро предприятие с оборот 200 000 лв. → максимален размер на проекта 200 000 лв., вместо допустимите 1 000 000 лв. малко предприятие с оборот 600 000 лв. → максимален проект 600 000 лв., вместо допустимите 1 000 000 лв. Така на практика се получава двойно ограничение, при което формално допустимият максимален размер на помощта не може да бъде използван. 2. Създаване на неравнопоставеност между предприятията Допълнително, това ограничение създава неравнопоставеност дори между предприятия от една и съща категория. Например:</p>	<p>процедури не са предпоставка за неравнопоставеност между кандидатите, както е коментирано във въпроса. Във връзка с посоченото, че „процедурата формално предвижда еднакъв максимален размер на помощта за категорията“ предприятия, поясняваме, че именно с цел избягване прилагането на формални изисквания, и по двете разглеждани процедури е възприет подход, при който в зависимост от категорията на предприятията, максималният размер на помощта не следва да надвишава не само посочения в Условията за кандидатстване максимален стойностен праг, но и определен процент от средногодишните нетни приходи от продажби на кандидатите за тригодишния период, указан в Условията. Посоченото изискване гарантира, че размерът на безвъзмездната финансова помощ, предоставена на кандидатите, няма да надвишава реализираните от тях средногодишни нетни приходи от продажби за последните три приключени години (към датата на обявяване на процедурата), осигурявайки по този начин съпоставимост между приходите на предприятието и стойността на безвъзмездното финансиране по процедурата. Относно предложението за преразглеждане или корекция на изискванията, касаещи максимално допустимия размер на помощта по индивидуалните проекти (по коя да е от двете процедури по ПКИП) обръщаме внимание, че след откриването на процедура чрез подбор, утвърдените Условия за кандидатстване и Условия за изпълнение могат да бъдат променени само на основанията, посочени в чл. 26, ал. 7 от ЗУСЕФСУ, като промяната/коригирането на изисквания, свързани с допустимия размер на безвъзмездната финансова помощ, не са сред тях.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>микро предприятие с оборот 200 000 лв. → максимален проект 200 000 лв. микро предприятие с оборот 1 000 000 лв. → максимален проект 1 000 000 лв.</p> <p>И двете предприятия попадат в една и съща категория „микро предприятие“, но могат да кандидатстват с драстично различни размери на инвестиции, независимо че процедурата формално предвижда еднакъв максимален размер на помощта за категорията.</p> <p>Това поставя предприятията в неравностойно положение, което е особено чувствително за:</p> <ul style="list-style-type: none"> нови предприятия; бързо развиващи се компании; предприятия, които тепърва изграждат производствен капацитет. <p>3. Практически ефект върху инвестициите</p> <p>В условията на текущата икономическа среда цените на индустриалното оборудване и технологичните решения значително се увеличиха през последните години.</p> <p>В повечето случаи внедряването на нов производствен модел изисква не само закупуване на основна машина, но и:</p> <ul style="list-style-type: none"> съпътстващо оборудване; софтуер; производствена инфраструктура; системи за интеграция и автоматизация. 	

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>Поради това ограниченията, базирани на оборота на предприятието, могат да доведат до ситуация, при която реално внедряване на нов производствен модел е невъзможно в рамките на допустимия бюджет.</p> <p>4. Предложение за преразглеждане на ограничението</p> <p>С оглед на гореизложеното предлагаме да бъде разгледана възможността за корекция на ограничението, например:</p> <p>за микро и малки предприятия – до 200 % от средногодишните нетни приходи от продажби;</p> <p>за средни предприятия – до 100 % от средногодишните нетни приходи от продажби;</p> <p>запазване на съществуващото ограничение за големите предприятия.</p> <p>Подобна промяна би позволила:</p> <p>реално внедряване на нови производствени модели;</p> <p>по-широко участие на микро и малките предприятия;</p> <p>по-пълно използване на максималните размери на помощта, предвидени в процедурата.</p> <p>5. Правно основание</p> <p>На основание Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ) и Регламент (ЕС) 2021/1060, Управляващият орган има правомощия да публикува разяснения и да извършва изменения в условията за кандидатстване, когато това е необходимо за по-ефективното изпълнение на програмата и постигане на нейните цели.</p> <p>6. Искане</p>	

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>В тази връзка бихме искали: Разяснение относно мотивите за въвеждане на допълнителното ограничение, обвързано с оборота на предприятията. Да бъде разгледана възможността за преразглеждане или корекция на това ограничение, така че да се осигурят по-балансираны условия за участие на микро и малките предприятия. Техния процент да бъде вдигнат на 200% Считаме, че подобна корекция би допринесла за по-ефективното изпълнение на процедурата и за постигане на нейната основна цел – внедряване на нови производствени модели и модерни технологии в предприятията. С уважение,</p>	
35.	05.03.2026 г.	<p>Уважаеми дами и господа, Във връзка с процедура BG16RFPR001-6.001 „Укрепване на промишления капацитет в областта на отбранителните способности“ по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021–2027, бихме искали да получим разяснение относно обхвата на понятието „изделия с двойна употреба“ по смисъла на процедурата. Съгласно определенията в документацията по процедурата, „изделия с двойна употреба“ са изделията, включени в Списъка на изделията с двойна употреба, представляващ Приложение I към Регламент (ЕС) 2021/821. В тази връзка молим за становище дали оптико-електронни системи за наблюдение при ниска осветеност (night vision systems), базирани на технология за усилване на изображението (image intensifier technology), могат да бъдат разглеждани като изделия с двойна употреба, когато техните технически параметри попадат в обхвата на категориите от Категория 6 „Сензори и лазери“ (напр. позиции, свързани с електронно-оптични</p>	<p>За да е допустима по процедурата, посочената в запитването Ви инвестиция „в дълготрайни материални активи за производството на оптико-електронни системи за нощно наблюдение“, е необходимо конкретното изделие (оптико-електронни системи за нощно наблюдение) да е включено в Списъка на изделията с двойна употреба съгласно Приложение I към Регламент (ЕС) 2021/821 (Приложение 18 към Условието за кандидатстване), както и то да притежава техническите и/или функционални параметри, съответстващи на посочените за изделието в Приложение 18 (ако такива параметри са посочени за конкретния продукт в Списъка). От представената в запитването информация не може еднозначно да се прецени дали това изискване е изпълнено по отношението на изделието „оптико-електронни системи за нощно наблюдение“. По тази причина и с оглед коректно определяне дали конкретния продукт е включен в Списъка съгласно Приложение 18, Ви препоръчваме да се обърнете към дирекция „Международно контролирана търговия и сигурност“ в Министерство на икономиката и индустрията (МИИ) (https://www.mi.government.bg/service/288-izgotvyane-na-stanovistha-po-</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>преобразуватели, сензори за изображения при ниска осветеност или системи за нощно наблюдение) от Списъка на изделията с двойна употреба.</p> <p>Посочените системи представляват оптико-електронни устройства, които могат да бъдат интегрирани както в граждански приложения (например системи за наблюдение, охрана, мониторинг на инфраструктура, спасителни операции и други дейности, свързани с обществената сигурност), така и във военни или отбранителни системи.</p> <p>В тази връзка молим да бъде уточнено дали инвестиции в дълготрайни материални активи за производството на оптико-електронни системи за нощно наблюдение, които по своите технически характеристики попадат в обхвата на Списъка на изделията с двойна употреба съгласно Регламент (ЕС) 2021/821, могат да се считат за допустими по процедурата BG16RFPR001-6.001.</p> <p>Благодарим предварително за съдействието и предоставеното разяснение.</p>	<p>klasificzirane-na-izdeliya-i-tehnologii-s-dvojna-upotreba-po-prilozhenie-i-na-reglament-es-%e2%84%96-2021-821-spisaka-na-produktite-svarzani-s-otbranata-i-spisaka/). Указание в този смисъл е представено и в бележка под линия 32 на стр. 20 от Условието за кандидатстване.</p> <p>В случай че при проверката от страна на МИИ се установи, че изделието, посочено във въпроса, се отнася например към Категория 6 „Сензори и лазери”, подкатегория и цифров индекс: 6А „Системи, оборудване и компоненти”, вид на продукта: 6А002 „Оптични сензори или оборудване и компоненти за тях”, вкл. технически и/или функционални параметри на изделието, както следва: 6А002.с. Оборудване за изображения „с пряка видимост”, включващо някое от изброените: - 6А002.с.1. Електронно-оптични преобразуватели (вакуумни прибори) за усилване на яркостта на изображението, посочени в 6А002.а.2.а. или 6А002.а.2.б., или е включено в някоя от останалите категории/подкатегории/видове изделия, посочени в Приложение 18, то инвестицията би се считала за допустима, при спазване на всички останали изисквания по процедурата.</p> <p>В допълнение, обръщаме внимание, че съгласно Критериите и методологията за оценка (Приложение 6 към Условието), при оценката по Критерий 6 от критериите за оценка на допустимостта на проекта, Оценителната комисия ще извършва проверка дали „Проектът включва инвестиция, която води до производство на: - изделия с двойна употреба, които са включени в Списъка на изделията с двойна употреба съгласно Приложение I към Регламент (ЕС) 2021/821 (Приложение 18 към Условието за кандидатстване), и/или - продукти, свързани с отбраната, които са включени в Общия списък на оръжията на Европейския съюз (Приложение 17 към Условието за кандидатстване)”. Тази проверка ще се основава на информацията, представена от кандидатите в раздел „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение” и информацията, представена в цялост във Формуляра за кандидатстване, както</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			и на данни, които ще бъдат предоставени по служебен път от Министерство на икономиката и индустрията. Поради това, в случай на затруднения при отнасянето/класифицирането на дадено изделие съгласно Списъка на изделията с двойна употреба (Приложение 18), на кандидатите се препоръчва да се обърнат към дирекция „Международно контролирана търговия и сигурност” в МИИ.
36.	05.03.2026 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Във връзка с процедура BG16RFPR001-6.001 „Укрепване на промишления капацитет в областта на отбранителните способности“ по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021–2027, моля за разяснение относно обхвата на понятието „изделия с двойна употреба“.</p> <p>Предприятието произвежда оптични прицели (мерници) за нощно виждане, представляващи оптико-електронни системи за наблюдение при ниска осветеност. В конструкцията на тези устройства се използва електронно-оптичен преобразувател (ЕОП) като основен компонент, който се закупува от външен производител и се интегрира в крайния продукт.</p> <p>Електронно-оптичните преобразуватели се предлагат в различни поколения (напр. Gen 1, Gen 2, Gen 2+ и др.), като по-ниските поколения се използват широко и в граждански приложения (наблюдение, охрана, лов, спасителни операции и др.), докато по-високите поколения могат да бъдат използвани и във военни системи.</p> <p>В тази връзка молим за становище дали оптични прицели/оптико-електронни системи за нощно виждане, които интегрират електронно-оптични преобразуватели като компонент и могат да бъдат използвани както за граждански, така и за военни цели, могат да бъдат разглеждани като изделия с двойна употреба, когато съответните компоненти или системи</p>	Моля, запознайте се с разяснението по Въпрос № 35.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>попадат в обхвата на Списъка на изделията с двойна употреба (Приложение I към Регламент (ЕС) 2021/821).</p> <p>Бихме искали също да уточним дали инвестиции в дълготрайни материални активи за производството на такива оптико-електронни системи за нощно виждане могат да бъдат разглеждани като допустими по процедурата.</p>	
37.	10.03.2026 г.	<p>Уважаеми госпожи/господа,</p> <p>Към пакета документи е представен образец на Количествено-стойностна сметка (КСС) – Приложение 5А, който има характер на индикативна оферта и служи за оценка на реалистичността на разходите за СМР при предвидени такива и заложи в бюджета на проекта. При представяне на документа в ИСУН в раздел Прикачени документи, документа във формат PDF ли се представя само или и във формат Excel? При подписването на ръка на документа и добавяне на печат на ЮЛ на издател на КСС ли се поставя или се поставя подпис с печат на правоспособен проектант член на Камарата на инвестиционното проектиране? В Приложение 9 - Указания за подписване е посочено, че документа трябва да съдържа име на оферента. В този смисъл името на оферента може ли да е физическо лице, което да подпише документа или само ЮЛ може да е издател на оферта/КСС, чието название на дружество се посочва? Или се посочва конкретно името на лицето от фирмата /ЮЛ/ изготвило КСС/индикативната оферта?</p> <p>Благодаря предварително!</p>	<p>Съгласно Указанията за подписване на Формуляра за кандидатстване и приложимите документи (Приложение 9 към Условията за кандидатстване), Количествено-стойностната сметка (КСС) - Приложение 5А (приложима ако в бюджета на проекта са заложи разходи за СМР, представляващи ДМА), трябва да съдържа име на оферента и да е подписана от него на хартиен носител или с електронен подпис. В този смисъл, полагаането на печат на издателя на КСС не е необходимо. Задължително е КСС да бъде попълнена по образец (Приложение 5А), като издателят (оферентът) може да е юридическо лице или физическо лице, извършващи стопанска дейност в областта, като името на това лице се счита за „име на оферента” и се посочва в КСС. В случаите, когато КСС е издадена от юридическо лице, освен наименованието на юридическото лице, следва да се посочи и името на физическото лице, което подписва КСС от името на оферента. При подписване на КСС на хартиен носител, подписаният документ следва да се сканира и след това да се прикачи в раздел „Прикачени документи” от Формуляра за кандидатстване. При подписване на КСС с електронен подпис, документът се прилага в посочения раздел от Формуляра във формат „Excel”, така че електронният подпис да може да бъде проверен. При електронно подписване е допустимо и Приложение 5А да бъде преобразувано от формат „Excel” във формат „PDF”, след което PDF файлът се подписва с електронния подпис, като отново задължително условие е подписът да може да бъде проверен. При подписване с електронен подпис (независимо от формата на документа - „Excel”, „PDF”), е препоръчително подписът да бъде положен по</p>

**ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ
ПО ПРОЦЕДУРА BG16RFPR001-6.001 „УКРЕПВАНЕ НА
ПРОМИШЛЕНИЯ КАПАЦИТЕТ В ОБЛАСТТА НА ОТБРАНИТЕЛНИТЕ
СПОСОБНОСТИ” ПО ПК ИП 2021-2027**

**Съфинансирано от
Европейския съюз**

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			начин, при който електронният подпис и подписаният файл са обединени в един общ документ (т нар. „attached signature”).